

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

МАТЕРІАЛИ

**XIII Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і
молодих учених**

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

ОДЕСА-2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

**кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної
діяльності**

М А Т Е Р І А Л И

**XIII Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і
молодих учених**

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

(Одеса, 24-25 квітня 2025 року)

Одеса -2025

УДК: 37+316.61

Освіта та соціалізація особистості. *XIII Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених* (Одеса, 24-25 квітня 2025 р.) 63 с.

Рецензенти:

Єременко Олександр Михайлович – доктор філософських наук, професор кафедри філософії Національного університету «Одеська юридична академія»

Маді Галина Іванівна – кандидат філософських наук, доцент кафедри і соціальних і гуманітарних дисциплін Одеського національного морського університету

Збірник матеріалів Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Освіта та соціалізація особистості» вміщує матеріали, які досліджують освіту XXI століття, інновації та перспективи розвитку; стан та проблеми реформування системи української освіти; філософію освіти перед викликами сучасності; молодь в освітньому просторі: механізми соціалізації та самореалізації; соціальну адаптацію особистості в умовах суспільних трансформацій; ціннісні орієнтири та культурні практики особистості в українському суспільстві та розглядаються девіації та суспільні рухи у соціальному просторі сучасної України. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, здобувачів освіти.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», протокол № 17 від 26 червня 2025 р.

«Освіта та соціалізація особистості»

24-25 квітня 2025 року

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

А. В. Красножон – ректор Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор історичних наук, професор.

Заступники голови:

Копусь Ольга Антонівна – перший проректор з навчальної та науково-педагогічної роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор педагогічних наук, професор.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор політичних наук, професор.

Борінштейн Євген Русланович – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени оргкомітету:

Лісеєнко Олена Василівна – доктор соціологічних наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності, завідувач історико-філософського відділення Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Пегінова Оксана Борисівна – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Атаманюк Зоя Миколаївна – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Кадієвська Ірина Аркадіївна, доктор філософських наук, професор кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін Військова академія (м. Одеса)

ПРОБЛЕМА МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ В ОСВІТІ

Безумовно одним із провідних виховних завдань вищої школи є розвиток моральної особистості. В сучасній ситуації жорстокої та підступної агресії рф проти України, коли все частіше відзначаються різні прояви емоційної обмеженості, жорстокості та фрустрації агресії, проблема духовного розвитку та морального виховання молодого покоління набуває особливого значення. Кожна епоха, безсумнівно, має свої неповторні особливості. І якщо говорити про наш час, то він демонструє стрімке підвищення рівня нігілізму, цинізму та байдужості. У будь-яку історичну епоху люди потенційно здатні досягати вершин віри, гуманізму та любові. Так само кожен ризикує сформуватися за зовсім іншим нав'язаним сценарієм.

До найважливіших соціальних чинників, які визначають стан та характер розвитку суспільної свідомості, належить духовність. Насправді можливість жити повним життям значною мірою залежить від стану духовної сфери, у розвитку якої особливе значення традиційно відіграють освіта та моральне виховання. Як показує історичний досвід, наш народ завжди відрізнявся розвиненим почуттям свободи, справедливості та власної гідності. Ключовою реальністю у свідомості наших людей завжди було прагнення справедливості та готовність її захищати. До основних властивостей нашого народу безумовно належить доброта. Наш народ завжди відрізнявся незвичайною обдарованістю. Йому властива спостережливість, теоретичний та практичний розум, винахідливість, тонке моральне та естетичне сприйняття дійсності. Опорою людської особистості, її глибинною внутрішньою цінністю є гідність. Духовна сила народу багато в чому залежить від почуття власної гідності. Гідність, це основа, стрижень, вища інтегруюча характеристика духовних якостей особистості. Англійський правознавець, філософ і державний діяч Френсіс Бекон зауважив, що «людина із почуттям власної гідності, здатна щиро співчувати іншим, натомість людина, позбавлена гідності, не здатна цивілізовано ставитися до навколишнього світу. Тому від рівня захищеності гідності кожної людини залежить благополуччя всього народу»! За словами Джона Мілля: «Гідність держави в кінцевому рахунку залежить від гідності особистостей, що її утворюють». Важливу роль також відіграє бажання та здатність держави створювати, оберігати та підтримувати сприятливу духовну атмосферу. Така атмосфера включає множину складових елементів. Серед них слід особливо виділити культивування гуманності, доброзичливості, взаємоповаги та довіри. Сприятлива духовна атмосфера як не тільки стимулює інтелектуальну творчу діяльність, але й підвищує соціальний настрій. Невипадково всі справжні духовні цінності, сприяють гармонійному розвитку людської свідомості. Духовність адекватно виражає і зберігає здоров'я свідомості та навіть оберігає від деформуючого впливу соціального

середовища. Духовність здатна відкривати грандіозні перспективи суспільного розвитку. Духовний стан характеризується розширенням свідомості та характеризується переходом до образного мислення. Образність допомагає осмислити ситуацію цілісно, розкрити нові сутнісні стосунки між різними явищами. Духовний стан характеризується почуттям внутрішньої активності, єднанням духовних здібностей, почуттів та емоцій, моральних, духовних якостей, прагненням до духовного прогресу. Особисті моральні переконання - це кінцевий результат морального виховання, головний показник, що характеризує духовний стан людини, єдність думки та вчинку, слова та справи у поведінці.

Виховання моральної культури у вищій освіті це досить тривалий та важкий процес. Існує безліч факторів, що впливають на нього як позитивно, так й негативно. Тому у моральному вихованні дуже важливо створити цілісний виховний простір (університети, сім'я, установи додаткової освіти, ЗМІ та інші державні та громадські соціальні інститути). Моральне виховання сприяє відродженню інтелектуального, духовного та творчого потенціалу особистостей, вихованню вільних громадян із розвиненими інтелектуальними здібностями, творчим ставленням до світу, почуттям відповідальності, гуманним ставленням до життя, здатних до продуктивної діяльності та творчості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Жигайло Н. Соціально-психологічний та еволюційно-історичний виміри духовного розвитку особистості і Н. Жигайло // Педагогіка і психологія професійної освіти // Науково-методичний журнал. - 2009.-№3. -223с.
2. Вишневський Омелян. Український виховний ідеал і національний характер: (витоки, деформації і сучасні виклики) / Омелян Вишневський. – Дрогобич: вид. Святослав Сурма, 2010. - С. 27-32, 136-140.
3. Бех І. Виховання особистості: У двох книгах. Книга друга. Особистісно орієнтований підхід: науково-практичні засади / І. Д Бех – К. : Либідь, 2003. – 340 с.

Карастан Сергій – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ОНП Філософія, кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К.Д. Ушинського.

ТРАНСФОРМАЦІЯ ЦІННОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ В КОНТЕКСТІ ПОДОЛАННЯ ТІНЬОВОЇ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

За оцінками аналітиків, значна частка економіки України залишається в тіні. За даними Державної служби статистики та Світового банку, рівень тіньової зайнятості коливається від 20 до 30% загального обсягу економічно активного населення. Це означає, що мільйони українців працюють без

З М І С Т

<i>Боріништейн Євген Русланович</i>	5
ОСВІТНЯ ТРАЄКТОРІЯ LIBERAL ARTS ЯК МОДЕЛЬ ЖИТТЯ	
<i>Аксьонова Віра Ігорівна, Рагуліна Анна Сергіївна</i>	7
СИНЕРГЕТИЧНА ПАРАДИГМА САМООРГАНІЗАЦІЇ ЦИВІЛІЗОВАНОГО ЛЮДСТВА ЗА ДОБУ ЕКОЦЕНТРИЗМУ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
<i>Барков Степан, Поплавська Тетяна Миколаївна</i>	11
ОСВІТА ЯК СФЕРА ТРАНСФОРМАЦІЇ ДУХОВНО-КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКОГО І НАЦІОНАЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ	
<i>Бутенко Елеонора Геннадіївна, Поплавська Тетяна Миколаївна</i>	13
ІННОВАЦІЇ В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД	
<i>Врайт Галина Яківна, Даниленко Анастасія Володимирівна</i>	15
РОЛЬ ЛІДЕРА У ЗБЕРЕЖЕННІ ТА РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ	
<i>Городнюк Людмила Степанівна</i>	17
ЦИФРОВА ЛЮДИНА У ВИРІ ІНФОРМАЦІЇ «БЕЗ ФІЛЬТРІВ»: ПРО ВІРТУАЛЬНЕ І МЕДІЙНЕ ТРАВМУВАННЯ МАСОВОЇ СВІДОМОСТІ	
<i>Dobrolyubskaya Yuliya Andriivna</i>	20
MARGINALITY IN THE CONTEXT OF R. PARK'S STUDY OF SOCIAL MOBILITY	
<i>Кадієвська Ірина Аркадіївна</i>	24
ПРОБЛЕМА МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ В ОСВІТІ	
<i>Карастан Сергій</i>	25
ТРАНСФОРМАЦІЯ ЦІННОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ В КОНТЕКСТІ ПОДОЛАННЯ ТІНЬОВОЇ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ	
<i>Козленко Павло Юхимович</i>	27
ВИЩА ОСВІТА ЯК ІДЕОЛОГІЯ	
<i>Луцик Ярослава, Поплавська Тетяна Миколаївна</i>	29
СИНГАПУРСЬКА СИСТЕМА ОСВІТИ ТА ЇЇ ВКЛАД В УСПІШНИЙ РОЗВИТОК КРАЇНИ	
<i>Мартинюк Вікторія, Атаманюк Зоя Миколаївна</i>	33
БІОСФЕРА ТА НООСФЕРА: ФІЛОСОФСЬКИЙ ВИМІР ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ПРИРОДИ І ЛЮДИНИ	
<i>Мемрук Альона Вадимівна, Петінова Оксана Борисівна</i>	35
ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО ТА МУЗИЧНА ЕКСПРЕСІЯ: ПАРАЛЕЛІ ТА ВЗАЄМОВПЛИВ (на прикладі ораторських прийомів у творах Й. С. Баха – «Страсті за Матвієм»)	
<i>Муся Анастасія, Петінова Оксана Борисівна</i>	37